

عنوان مقاله:

تحلیل و رتبه بندی راهکارهای معیشتی مقابله روستائیان با اثرات خشکسالی مطالعه موردی: شهرستان زنجان

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، دوره 12، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

زهرا آربونی - *PhD student of geography and rural planning, Zanjan University, Zanjan, Iran*

بهروز محمدی یگانه - *Associate Professor, Department of Geography, Zanjan University, Zanjan, Iran*

جمشید عینالی - *Associate Professor, Department of Geography, Zanjan University, Zanjan, Iran*

حسین فراهانی - *Associate Professor, Department of Geography, Zanjan University, Zanjan, Iran*

مهدی چراغی - *Associate Professor, Department of Geography, Zanjan University, Zanjan, Iran*

خلاصه مقاله:

بلايای طبیعی غالبا با از بین بردن منابع معیشتی اساسی و جابه جایی افراد از محل کار، معیشت مردم را مختل می کنند. خشکسالی به عنوان پرهزینه ترین و مخرب ترین مخاطرات طبیعی در اکثر مناطق جهان روی معیشت مردم تاثیر می گذارد. که در این میان خانوارهای مناطق روستایی به علت وابستگی نزدیکی که اقتصاد و معیشت ساکنان این مناطق با محیط طبیعی خود دارند به صورت مستقیم تحت تاثیر پیامدهای ناشی از این پدیده قرار گیرند و موجب افزایش آسیب پذیری آنها می گردد. در بسیاری از مناطق روستایی، بقاء و یا بهبود زندگی مردم، تنها با نکیه بر کشاورزی امکان پذیر نیست بلکه اتخاذ طیف وسیعی از راهکارهای معیشتی لازم است. پژوهش حاضر با هدف تحلیل و رتبه بندی راهکارهای معیشتی روستائیان در مقابله با خشکسالی با استفاده از روش رتبه بندی فریدمن، رتبه بندی ORESTE و آزمون کروسکال والیس پرداخته است. نتایج حاصل از آزمون فریدمن بیانگر آن است که تفاوت معناداری بین راهکارهای معیشتی در دهستان های منطقه مورد مطالعه وجود دارد. و در این میان راهکار انجام فعالیت های غیر از بخش کشاورزی با رتبه (۸۳/۸) و استفاده از فاضلاب صنعتی تصفیه شده جهت آبیاری زمین های زراعی و باغات با رتبه (۸۱/۵)، بالاترین و پائین ترین میانگین رتبه ای را به خود اختصاص داده اند. نتایج حاصل از مدل ORESTE نشان می دهد که روستاهای چایپاره پائین، غنی بیگلو و قره پشتلو به ترتیب با رتبه های (۳/۶۲۶)، (۸۷۱) و (۴/۸۸۹) به دلیل داشتن منابع آب ناپایدار مثل قنات و چشمه همچنین دارا بودن وضعیت مطلوب دارایی های مالی، طبیعی و انسانی در به کار گیری راهکارهای معیشتی در رتبه بالاتری نسبت به دهستان های دیگر قرار دارند.

کلمات کلیدی:

Environmental hazards, livelihood diversity, Rural Development, Zanjan Province

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1904313>

